

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๓/๓๓๐๐๐

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอรื้อเกี่ยวกับการพิจารณาปรับของงานจ้างก่อสร้างปรับปรุงสถานีไฟฟ้า

เรียน

อ้างถึง

ตามหนังสือที่อ้างถึง
ประกอบด้วย

แจ้งว่า ได้ว่าจ้างกิจการค้าร่วม

และ

ดำเนินการก่อสร้างปรับปรุงสถานีไฟฟ้า

ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ โดยเงื่อนไขในสัญญา ข้อ ๗ วรรคสอง กำหนดให้
ผู้รับจ้างต้องทำงานให้แล้วเสร็จภายใน ๕๑๐ วัน นับถัดจากวันที่ผู้รับจ้างได้รับหนังสือแจ้งจากผู้ว่าจ้าง
ให้เริ่มทำงาน ต่อมา ได้มีหนังสือ ที่ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๕ แจ้งให้ผู้รับจ้าง
สามารถเข้าดำเนินการได้ตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้รับหนังสือส่งมอบพื้นที่ โดยผู้รับจ้างได้รับหนังสือดังกล่าว
เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๕ ทำให้ครบกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ซึ่งในการดำเนินการ
ก่อสร้าง Duct Bank และงานท่อร้อยสายเคเบิลใต้ดินตลอดใต้ถนนพื้นที่ดังกล่าวเป็นของแขวงทางหลวง
ทำให้ต้องได้รับอนุญาตจากแขวงทางหลวง ก่อนจึงจะสามารถเข้าดำเนินการได้ โดย ได้มีหนังสือ
ที่ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๕ ขออนุญาตกับแขวงทางหลวง
และแขวงทางหลวง ได้มีหนังสือ ที่ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๗
อนุญาตให้ดำเนินการได้ จึงได้มีหนังสือ ที่ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๗
แจ้งการอนุญาตดังกล่าวให้ผู้รับจ้างทราบว่าสามารถเข้าดำเนินการได้ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗
ต่อมาผู้รับจ้างจึงได้มีหนังสือ ที่ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ ขอใช้สิทธิ
ขยายระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญา เนื่องจากได้รับใบอนุญาตจากแขวงทางหลวงปราจีนบุรีล่าช้า
เป็นจำนวน ๒๓๘ วัน ซึ่งผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจรับพัสดุพิจารณาในเบื้องต้นแล้วมีความเห็น
จากแผนการดำเนินงานของผู้รับจ้างหลังจากที่ผู้รับจ้างได้รับใบอนุญาต (วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗)
ผู้รับจ้างต้องดำเนินการอีก ๒๕๗ วัน (ถึงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๗) แต่เนื่องจากสัญญาดังกล่าว
ครบกำหนดแล้วเสร็จในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ กรณีนี้จึงเห็นควรนำเสนอผู้มีอำนาจเพื่ออนุมัติงดค่าปรับ
ให้ผู้รับจ้างเป็นจำนวน ๒๓๐ วัน นับถัดจากวันครบกำหนดสัญญา (วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗)
เพื่อให้ครบกำหนดการงดค่าปรับในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๗ จากข้อเท็จจริงดังกล่าวผู้รับจ้างดำเนินการ
งานก่อสร้างอาคารควบคุม (เป็นงานที่ไม่ได้รับผลกระทบจากการไม่ได้รับใบอนุญาตก่อสร้าง Duct Bank
และงานท่อร้อยสายเคเบิลจากแขวงทางหลวง) ล่าช้ากว่าที่แผนการดำเนินงานกำหนดและล่วงเลย
กำหนดเวลาแล้วเสร็จตามสัญญา โดยตามแผนการดำเนินงานผู้รับจ้างต้องดำเนินการก่อสร้างอาคารควบคุม

แล้วเสร็จ ...

แล้วเสร็จในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ แต่การก่อสร้างอาคารควบคุม ผู้รับจ้างพบปัญหาอุปสรรคในการทำงาน คือ ผู้รับจ้างก่อสร้างโดยใช้ความยาวเสาเข็มตามที่ กำหนดไว้ในแบบก่อสร้างไม่ได้ ทำให้ผู้รับจ้าง ได้รับผลกระทบเป็นจำนวน ๕๐ วัน กรณีนี้ จึงเห็นว่า ผู้รับจ้างสมควรดำเนินการก่อสร้างอาคารควบคุม ให้แล้วเสร็จในวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๗ หรืออย่างน้อยที่สุดผู้รับจ้างควรดำเนินการก่อสร้างอาคารควบคุม ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาแล้วเสร็จเดิมตามสัญญา (วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗) แต่ผู้ควบคุมงานแจ้งว่า ผู้รับจ้างก่อสร้างอาคารควบคุมแล้วเสร็จในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๗ จึงเป็นกรณีที่ผู้รับจ้างดำเนินการงาน ตามสัญญาล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันจะอ้างตามกฎหมายได้ เป็นจำนวน ๒๖ วัน (วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๗) จึงขอหารือดังนี้

๑. จะพิจารณาจำนวนวันที่จะงดค่าปรับให้ผู้รับจ้าง โดยนำจำนวนวันที่ผู้รับจ้าง ดำเนินงานที่ไม่ได้รับผลกระทบล่าช้ามาหักลบออกจากจำนวนวันที่ผู้รับจ้างได้รับผลกระทบจริงด้วย เนื่องจากระหว่างที่ผู้รับจ้างได้รับผลกระทบดังกล่าว ผู้รับจ้างสามารถดำเนินงานอื่น ๆ ได้ แต่ผู้รับจ้าง ดำเนินงานส่วนอื่นล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันสมควรเอง ตามนัยหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด่วนมาก ที่ ตผ ๐๐๑๙/๓๙๙๕ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ ได้หรือไม่

๒. ตามข้อหารือ ๑ แม้ว่าผู้รับจ้างจะได้รับผลกระทบจากเหตุรอใบอนุญาตงานก่อสร้าง Duct Bank และท่อร้อยสายเคเบิลลอดถนน เป็นจำนวน ๒๓๐ วัน แต่เมื่อระหว่างที่ผู้รับจ้างรอใบอนุญาต ผู้รับจ้างสามารถดำเนินงานก่อสร้างอาคารควบคุมได้ แต่ผู้รับจ้างดำเนินงานดังกล่าวล่าช้าเป็นจำนวน ๒๖ วัน โดยไม่มีเหตุอันจะอ้างตามกฎหมาย จะสามารถพิจารณางดค่าปรับให้ผู้รับจ้าง เป็นจำนวน ๒๐๔ วัน (๒๓๐ - ๒๖ = ๒๐๔ วัน) ได้หรือไม่

๓. หาก พิจารณาจำนวนวันที่จะงดค่าปรับให้ผู้รับจ้างตามระยะเวลาที่ผู้รับจ้าง ได้รับผลกระทบจริงโดยไม่ต้องคำนึงถึงงานบางส่วนที่ผู้รับจ้างดำเนินการล่าช้ากว่าแผนการดำเนินงาน เนื่องจากงานตามสัญญาจ้างดังกล่าวต้องการผลสำเร็จของงานทั้งหมดพร้อมกัน ดังจะเห็นได้จากเงื่อนไขสัญญา ข้อ ๗ วรรคสอง กำหนดว่า “ผู้รับจ้างต้องทำงานให้แล้วเสร็จภายใน ๕๑๐ วัน นับถัดจากวันที่ผู้รับจ้าง ได้รับหนังสือแจ้งจากผู้ว่าจ้างให้เริ่มทำงาน” ซึ่งระยะเวลาแล้วเสร็จของงานตามสัญญากำหนดเพียงเวลาเดียว และข้อ ๑๗ ค่าปรับ กำหนดว่า “หากผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา และผู้ว่าจ้างยังมีได้บอกเลิกสัญญา ผู้รับจ้างจะต้องชำระค่าปรับให้แก่ผู้ว่าจ้างเป็นจำนวนเงินวันละ ๓๑๔,๘๐๐ บาท ...” นอกจากนี้แม้ว่าผู้รับจ้างจะดำเนินงานก่อสร้างอาคารควบคุมแล้วเสร็จในวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๗ ซึ่งล่าช้ากว่าแผนการดำเนินงาน แต่การดำเนินการดังกล่าวยังอยู่ในระยะเวลาที่ผู้รับจ้าง มีสิทธิได้รับการพิจารณางดค่าปรับ (วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๗) จึงจะสามารถพิจารณางดค่าปรับ ให้ผู้รับจ้าง เป็นจำนวน ๒๓๐ วัน ตามจำนวนวันที่ผู้รับจ้างได้รับผลกระทบจริง ได้หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายระยะเวลาทำการ ตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาได้ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริง เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้ (๑) เหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ (๒) เหตุสุดวิสัย (๓) เหตุเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย (๔) เหตุอื่นตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง” ประกอบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๒ กำหนดว่า “การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง

ตามมาตรา ๑๐๒ ในกรณีที่มีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือเหตุสุดวิสัย หรือเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย หรือเหตุอื่นตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง ทำให้คู่สัญญาไม่สามารถส่งมอบสิ่งของหรืองานตามเงื่อนไขและกำหนดเวลาแห่งสัญญาได้ ให้หน่วยงานของรัฐระบุไว้ในสัญญาหรือข้อตกลงกำหนดให้คู่สัญญาต้องแจ้งเหตุดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐทราบ ภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่เหตุนั้นได้สิ้นสุดลง หรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หากมิได้แจ้งภายในเวลาที่กำหนด คู่สัญญาจะยกมากล่าวอ้างเพื่อขอตหรือลดค่าปรับ หรือขอขยายเวลาในภายหลังมิได้ เว้นแต่กรณี เหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหลักฐานชัดเจน หรือหน่วยงานของรัฐ ทราบได้อยู่แล้วตั้งแต่ต้น” จากหลักการข้างต้น การพิจารณาขอตหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยาย เวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง พิจารณาได้จาก ๓ เหตุ ดังนี้

(๑) เหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ หมายความว่า เหตุที่เกิดจากหน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างและหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) เหตุสุดวิสัย หมายความว่า เหตุสุดวิสัยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘

(๓) เหตุเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย โดยเป็นไป ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๐๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ตราบใดการชำระหนี้ยังมิได้กระทำลง เพราะพฤติการณ์อันใดอันหนึ่งซึ่งลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบ ตราบนั้นลูกหนี้ยังหาได้ชื่อว่าผิดนัดไม่” ทั้งนี้ เหตุดังกล่าวต้องมีส่วนสัมพันธ์และมีผลโดยตรงกับงานตามสัญญาและเป็นเหตุให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ไม่สามารถส่งมอบสินค้าได้ทันตามกำหนดระยะเวลาในสัญญา โดยหลักการในการพิจารณาตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๘๒ นั้น สามารถแบ่งได้เป็น ๒ กรณี กล่าวคือ การงดหรือลดค่าปรับจะเป็นการพิจารณาอนุมัติ ให้ในเวลาที่ล่วงเลยกำหนดระยะเวลาของสัญญาหรือข้อตกลงไปแล้วและเป็นกรณีที่มีค่าปรับเกิดขึ้นแล้ว ส่วนอีกกรณีหนึ่ง คือ การขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลงจะเป็นกรณีการพิจารณาอนุมัติให้ ก่อนที่จะครบกำหนดสัญญาและค่าปรับยังไม่เกิดขึ้น

๒. กรณีข้อหาข้อ ๑ - ๓ หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า

ได้ว่าจ้างกิจการค้าร่วม

ประกอบ

และ

ดำเนินการก่อสร้างปรับปรุงสถานีไฟฟ้า

ตามสัญญาเลขที่

ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ โดยผู้รับจ้างต้องทำงานให้แล้วเสร็จภายใน ๕๑๐ วัน นับถัดจากวันที่ผู้รับจ้างได้รับหนังสือแจ้งจากผู้ว่าจ้างให้เริ่มทำงาน ซึ่ง ได้มีหนังสือ ที่ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๕ แจ้งให้ผู้รับจ้างเข้าดำเนินการ และผู้รับจ้างได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๕ ทำให้ครบกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญาในวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ โดยโครงการดังกล่าวกำหนดให้ผู้รับจ้างต้องทำงานตามแผน ได้แก่ งานก่อสร้างอาคารควบคุม ขนาด ๑.๐๐ x ๓๒.๐๐ ม. Type B จำนวน ๔๐๕ วัน เริ่มดำเนินงานวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ กำหนดแล้วเสร็จ วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ งานด้านโยธา (งานก่อสร้าง DUCT BANK พร้อมปักเสาและดันท่อร้อยสายเคเบิล ลอดใต้ถนน) จำนวน ๑๐๖ วัน เริ่มดำเนินงานวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ กำหนดแล้วเสร็จวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๖ และงานด้านไฟฟ้า (งานร้อยสายเคเบิลใต้ดินลอดใต้ถนนและงานทดสอบสายเคเบิลใต้ดิน) จำนวน ๒๑๐ วัน เริ่มดำเนินงานวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ กำหนดแล้วเสร็จวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ แต่เนื่องจาก งานก่อสร้าง Duct Bank และงานร้อยสายเคเบิลใต้ดินลอดใต้ถนนอยู่ในพื้นที่ของแขวงทางหลวง

ต้องดำเนินการขออนุญาตกับแขวงทางหลวง ก่อน และเมื่อได้รับอนุญาตเรียบร้อยแล้ว จึงได้มีหนังสือแจ้งการอนุญาตดังกล่าวให้ผู้รับจ้างทราบ และเข้าดำเนินการได้เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ ผู้รับจ้างจึงได้มีหนังสือขอใช้สิทธิขยายระยะเวลาเนื่องจากได้รับอนุญาตจากแขวงทางหลวง

ล่าช้า

จำนวน ...

จำนวน ๒๓๘ วัน นับถัดจากวันสิ้นสุดสัญญา (วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗) ประกอบกับงานก่อสร้างอาคารควบคุม ผู้รับจ้างก่อสร้างล่าช้าไม่เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน และล่วงเลยกำหนดเวลาแล้วเสร็จตามสัญญา เนื่องจากผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างโดยใช้ความยาวเสาเข็มตามที่ กำหนดไว้ในแบบก่อสร้างไม่ได้ ทำให้ผู้รับจ้างได้รับผลกระทบเป็นจำนวน ๕๐ วัน กรณีนี้การพิจารณางดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลงด้วยเหตุที่เกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ ผู้ว่าจ้าง และหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องนั้น จะต้องเป็นผลโดยตรงที่ทำให้ผู้รับจ้างไม่สามารถดำเนินการตามสัญญาได้ โดยหาก พิจารณาแล้วเห็นว่า การขออนุญาตใช้พื้นที่กับแนวทางหลวง ล่าช้า และการก่อสร้างโดยใช้ความยาวเสาเข็มตามที่ กำหนดไว้ในแบบก่อสร้างไม่ได้ เป็นผลกระทบโดยตรงที่เป็นอุปสรรคขัดขวางการทำงานของผู้รับจ้าง ทำให้ไม่อาจดำเนินงานตามสัญญาได้ กรณีดังกล่าวจึงอยู่ในดุลพินิจที่ จะพิจารณางดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือขยายระยะเวลาทำการตามสัญญาได้ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริงตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๑๐๒ วรรคหนึ่ง (๑) ประกอบระเบียบฯ ข้อ ๑๘๒ ข้างต้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางแพตริเซีย มงคลวนิช)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@cgd.go.th